

- คำถาม: การสมรสของชาวต่างชาติกับคนสิงคโปร์มีขั้นตอนอย่างไร

คำตอบ: ในกรณีที่ชาวต่างชาติประสงค์ที่จะสมรสกับคนสิงคโปร์ หรือกับผู้มีถิ่นที่อยู่อาศัยถาวรในสิงคโปร์ (PR) นั้น ผู้ที่ประสงค์ที่จะทำการสมรสอย่างน้อยหนึ่งคนต้องอยู่อาศัยในประเทศสิงคโปร์เป็นอย่างน้อย 15 วันติดต่อกันก่อนยื่นหนังสือแจ้งการสมรส¹ ข้อกำหนด 15 วันนี้ สามารถนับให้ครบเมื่อใดก็ได้ก่อนที่จะมีการยื่นหนังสือข้างต้น แต่ไม่ให้นับรวมวันที่เดินทางถึงสิงคโปร์

หากชาวต่างชาติเป็นผู้ได้รับหรือเคยได้รับใบอนุญาตทำงาน ชาวต่างชาติคนนั้นจะต้องได้รับอนุญาต จากกระทรวงแรงงาน (Ministry of Manpower) ก่อน เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

- ชาวต่างชาตินั้นเป็นผู้ถือครองใบอนุญาตทำงานประเภท ใบอนุญาตการจ้างงาน (Employment Passes (EP)) หรือ ใบอนุญาตทำงานแบบ S (S-Passes) อยู่
- ชาวต่างชาตินั้นเคยถือครองใบอนุญาตทำงานประเภท ใบอนุญาตการจ้างงาน (Employment Passes (EP)) หรือ ใบอนุญาตทำงานแบบ S (S-Passes)
- ชาวต่างชาตินั้นได้เป็นพลเมืองสิงคโปร์ หรือผู้มีถิ่นที่อยู่อาศัยถาวรในประเทศสิงคโปร์ (PR) แล้ว²

ในกรณีที่ชาวต่างชาติที่อยู่นอกเงือนไขข้างต้น และไม่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงแรงงาน (Ministry of Manpower) ก่อน อาจส่งผลให้ไม่ได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้าประเทศสิงคโปร์เป็นระยะเวลาหนึ่ง หรืออาจถูกห้ามไม่ให้ทำงานในสิงคโปร์ได้ นอกจากนี้ ทั้งชาวต่างชาติและคนสิงคโปร์จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่อไปนี้ทั้งหมดด้วย:

- ทั้งสองฝ่ายจะต้องยื่นหนังสือแจ้งการสมรสต่อสำนักทะเบียนการสมรส (Registry of Marriage (ROM)) ล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย 21 วันก่อนวันที่ตั้งใจจะทำการสมรส
- ข้อกำหนดในเรื่องอายุ:
  - ทั้งสองฝ่ายจะต้องมีอายุมากกว่า 21 ปี เว้นแต่ฝ่ายที่อายุต่ำกว่า 21 ปีนั้นเคยสมรสมาก่อนแต่การสมรสดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว (เช่น การหย่าร้าง เป็นหม้าย หรือการแต่งงานครั้งก่อนเป็นโมฆะ)³

¹ มาตรา 17(2)(a) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี ดูเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.rom.gov.sg/mobile/FAQ.aspx>

² <https://www.mom.gov.sg/tag/foreign-worker/as-a-work-permit-holder-how-do-i-apply-for-approval-to-marry-a-singapore-resident>

³ มาตรา 17(2) b.ii) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

(คำแปลฉบับภาษาไทย)

- ในกรณีที่อายุต่ำกว่า 21 ปีบริบูรณ์ และ ยังไม่เคยผ่านการสมรสมาก่อน ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 21 ปีนั้นจะต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากบิดามารดา และ/หรือ จากผู้ปกครองก่อน⁴ อย่างไรก็ตามไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลดังกล่าว ทั้งสองฝ่ายอาจขออนุญาตต่อศาลเพื่อให้ศาลอนุญาตให้ทำการสมรสก็ได้⁵
- ทั้งสองฝ่ายจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์⁶
- ต้องไม่มีข้อห้ามทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการสมรส⁷ เช่น สำนักทะเบียนการสมรส (Registry of Marriage (ROM)) จะไม่ออกใบอนุญาตหากการสมรสให้หากการสมรสดังกล่าวเป็นการสมรสระหว่างบุคคลเพศเดียวกัน หรือ การสมรสระหว่างพี่น้อง
- ผู้ที่ประสงค์จะทำการสมรสนั้นไม่สามารถมีสถานะสมรสกับบุคคลอื่นในขณะนั้นได้⁸
- ในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งอายุระหว่าง 18 หรือ 21 ปีบริบูรณ์ ทั้งสองฝ่ายจะต้องเข้าร่วมโปรแกรมการเตรียมการสมรสให้เรียบร้อยก่อน⁹

ผู้ที่ประสงค์จะทำการสมรสในประเทศสิงคโปร์ควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมบนเว็บไซต์ของสำนักทะเบียนการสมรส (Registry of Marriage (ROM)): <https://www.rom.gov.sg/>

หากชาวต่างชาติประสงค์ที่จะอาศัยอยู่ในประเทศสิงคโปร์ต่อหลังจากการสมรสกับคนสิงคโปร์

ชาวต่างชาติอาจจะสมัครใบอนุญาตเพื่อขออยู่อาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาว (Long-Term Visit Pass (LTVP)) ด้วย เพื่อที่จะอยู่อาศัยในประเทศสิงคโปร์ต่อไปได้ ดังนั้น สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองประเทศสิงคโปร์ (Immigration & Checkpoints Authority (ICA)) จึงขอแนะนำให้ทั้งสองฝ่ายยื่นแบบประเมินก่อนการสมรสเพื่อขออนุญาตอยู่อาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาว (Pre-Marriage Long-Term Visit Pass Assessment) ก่อนดำเนินการสมรส โดยสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ [https://www.ica.gov.sg/reside/TVP/apply/spouse-of-a-singapore-citizen-\(sc\)](https://www.ica.gov.sg/reside/TVP/apply/spouse-of-a-singapore-citizen-(sc))

---

⁴มาตรา 17(2)(b)(ii) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรีบุคคลใดจะเป็นผู้มีสิทธิให้ความยินยอมขึ้นอยู่กับว่าผู้เยาว์เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และบิดามารดาของผู้เยาว์ยังมีชีวิตอยู่หรือไม่โปรดดูตารางที่สองท้ายกฎบัตรว่าด้วยสตรีสำหรับรายละเอียดเพิ่มเติม

⁵มาตรา 13(3) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

⁶มาตรา 17 (2)(c) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี ทั้งนี้ทั้งนั้น โปรดทราบว่า การสมรสของผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์อาจเกิดขึ้นได้หากได้รับใบอนุญาตการสมรสพิเศษ

⁷มาตรา 17(2)(d) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

⁸มาตรา 17(2)(2) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

⁹มาตรา 17(2)(f) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี <https://www.for.gos.sg/resources/oratPrgram.ais>.

(คำแปลฉบับภาษาไทย)

ใบอนุญาตขอยุอาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาว (Long-Term Visit Pass (LTVP)) ที่ออกให้แก่คู่สมรสที่เป็นชาวต่างชาติจะมีอายุ 1 ปี¹⁰ และจะต้องขอต่ออายุใบอนุญาตเพื่อขอยุอาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาว (Long-Term Visit Pass (LTVP)) ของตนเป็นเวลาอย่างน้อย 2 เดือนก่อนวันหมดอายุ คู่สมรสของชาวต่างชาติที่เป็นคนสิงคโปร์ ต้องสนับสนุนการสมัครเพื่อขอรับใบอนุญาตเพื่อขอยุอาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาว (Long-Term Visit Pass (LTVP)) ของชาวต่างชาตินั้นด้วย¹¹

คู่สมรสที่เป็นชาวต่างชาติของคนสิงคโปร์อาจมีสิทธิได้รับใบอนุญาตเพื่อขอยุอาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาวแบบพิเศษได้ (LTVP+) หาก (ก) มีบุตรอย่างน้อยหนึ่งคนที่เป็นพลเมืองสิงคโปร์ ที่เกิดจากการ สมรส หรือ (ข) คู่สมรสที่เป็นชาวต่างชาติตั้งครรรภ์¹² โดย LTVP+ จะอนุญาตให้คู่สมรสชาวต่างชาติ สามารถอาศัยอยู่ในสิงคโปร์ได้เป็นระยะเวลาที่นานขึ้นเมื่อเทียบกับใบอนุญาตเพื่อขอยุอาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาวแบบธรรมดา (Long-Term Visit Pass (LTVP)) โดยจะสามารถอาศัยอยู่ใน สิงคโปร์ได้นานสูงสุดถึง 3 ปีในครั้งแรก และสูงสุดเป็นเวลา 5 ปี สำหรับการต่ออายุในครั้งต่อ ๆ ไป¹³ ผู้ที่สมัครใบอนุญาตเพื่อขอยุอาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาว (Long-Term Visit Pass (LTVP)) จะได้รับการพิจารณาสิทธิในการได้รับใบอนุญาตเพื่อขอยุอาศัยในประเทศสิงคโปร์ระยะยาวแบบพิเศษ(LTVP+) โดยอัตโนมัติหากมีคุณสมบัติเพียงพอที่จะสามารถรับ LTVP+ ได้ (ทั้งนี้ ไม่มีแบบคำขออนุญาต LTVP+ โดยเฉพาะ)¹⁴

- คำถาม: หลังจากสมรสแล้ว สามารถยื่นคำร้องขอหย่าได้เร็วแค่ไหน

คำตอบ: โดยปกติแล้วการขอยุอาศัยนั้นไม่สามารถทำได้ภายใน 3 ปีแรกของการสมรส¹⁵ เว้นแต่จะสามารถพิสูจน์ให้ศาลเห็นได้ว่า ตนกำลังได้รับความทุกข์ทรมานจากความยากลำบากเป็นกรณีพิเศษหรือคู่สมรสของตนมีส่วนในการกระทำอันเลวร้าย ซึ่งเป็นสถานการณ์ เฉพาะที่บุคคลทั่วไปไม่อาจมีเหตุอันควรที่จะสามารถทนได้¹⁶ โดยหลักเกณฑ์เหล่านี้จะใช้บรรทัดฐานที่ค่อนข้างสูงในการพิสูจน์ ดังนั้นควรที่จะขอคำปรึกษาทางกฎหมายหากท่านประสงค์ที่จะยื่นคำร้องขอหย่าภายใน 3 ปีแรกของการสมรส

หากท่านมีความประสงค์ที่จะยื่นคำร้องขอหย่าภายใน 3 ปีแรกของการสมรสนั้น ท่านจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาล มีคำสั่งอนุญาตให้มีการยื่นคำร้องขอหย่าเป็นอันดับแรก

¹⁰ <https://va.ecitizen.gov.sg/cfo/cuCAexplorefaciaspx> - ไปที่ หน้าแรก > Long-Term Visit Pass (LTVP) > "LTVP ที่ได้ออกให้แก่คู่สมรสชาวต่างชาติมีอายุเท่าไร

¹¹ [https://www.ca.gov.sg/reside/TVP/apply/spouse-of-a-singapore-citizen-\(so\)](https://www.ca.gov.sg/reside/TVP/apply/spouse-of-a-singapore-citizen-(so))

¹² <https://va.ecitizen.gov.sg/cfp/customerpages/ICA/explorefac.aspx> - ไปที่ หน้าแรก > Long-Term Visit Pass - Plus (LTVP+) > ใครเป็นผู้มีสิทธิได้รับ LTVP และคู่สมรสชาวต่างชาติของคนสิงคโปร์มีคุณสมบัติที่จะได้รับ LTVP+ ในทุกกรณีหรือไม่

¹³ <https://va.ecitizen.gov.sg/cfp/customerpages/ICA/explorefac.asp> - ไปที่ หน้าแรก > Long-Term Visit Pass - Plus (LTVP+) > "LTVP+ มีอายุเท่าไร

¹⁴ <https://va.ecitizen.gov.sg/cfp/customerpages/ICA/explorefac.asp> - ไปที่ หน้าแรก > Long-Term Visit Pass - Plus (LTVP+) > "จะยื่นคำขออนุญาตเพื่อขอรับ LTVP+ ได้อย่างไร

¹⁵ มาตรา 94 แห่งกฎหมายว่าด้วยสตรี

¹⁶ Ng Kee Shee v Fu Gaofei [2005] SGHC 17 ต่อหน้าที่ 23

(คำแปลฉบับภาษาไทย)

โดยท่านจะต้องยื่นคำร้องตั้งต้นพร้อมกับหนังสือรับรองที่แสดงสำเนาของข้อเรียกร้อง และคำแถลงเพื่อชี้แจงรายละเอียด โดยจะต้องประกอบไปด้วย¹⁷

- มูลเหตุของคำร้อง
- รายละเอียดเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานจากความยากลำบากเป็นกรณีพิเศษ หรือการกระทำอันเลวร้ายที่ท่านได้รับ
- รายละเอียดว่าได้มีการยื่นคำร้องขอต่อศาลไปแล้วหรือไม่
- รายละเอียดเกี่ยวกับความพยายามในการคืนดีกัน (เพื่อกลับมาอยู่ร่วมกัน)
- ข้อมูลอื่นใดซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อศาลในการพิจารณาว่ามีโอกาสที่สมควรในการกลับมาคืนดีกัน หรือไม่ และ
- ข้อมูลวันเกิดของคู่สมรสแต่ละฝ่าย หรือวันที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอายุครบ 21 ปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ แล้วแต่กรณี

เราขอแนะนำให้ท่านขอรับคำปรึกษาทางกฎหมายก่อนยื่นคำร้อง เนื่องจากปัญหาทางกฎหมายและข้อกำหนด

ในการดำเนินการที่เกี่ยวกับคำร้องดังกล่าวนี้มีความซับซ้อน

- **คำถาม: การแยกกันอยู่ตามกฎหมายหมายความว่าอย่างไร**

คำตอบ: การแยกกันอยู่ตามกฎหมายนั้นเป็นกรณีที่คู่สมรสต่างตกลงที่จะเข้าทำข้อตกลงที่มีผลผูกพันทางกฎหมายเพื่อที่จะแยกกันอยู่ โดยในการดำเนินการดังกล่าว คู่สมรสแต่ละฝ่ายสามารถที่จะ (ก) ยื่น คำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลตัดสินให้แยกกันอยู่ได้ หรือ (ข) คู่สมรสเข้าทำสัญญาเพื่อตกลงที่จะแยกกันอยู่ การแยกกันอยู่ทางกฎหมายนั้นมีความแตกต่างจากการหย่า เนื่องจากในระหว่างที่มีการแยกกันอยู่ทางกฎหมายอยู่นั้นคู่สมรสยังคงมีฐานะเป็นคู่สมรสกันตามกฎหมายอยู่และไม่สามารถที่สมรสใหม่กับบุคคลอื่นได้จนกว่าจะได้การหย่าระหว่างกันแล้ว ดังนั้นคู่สมรสอาจเลือกที่จะแยกกันอยู่ตามกฎหมายก่อนที่จะเข้าสู่ขั้นตอนของการดำเนินการหย่า โดยคู่สมรสที่แยกกันอยู่ตามกฎหมายอาจหย่ากันได้หาก: (ก) ทั้งคู่ได้อาศัยอยู่ห่างกันเป็นระยะเวลาติดต่อกันอย่างน้อย 3 ปีก่อน ยื่นคำร้องขอหย่า (ถ้าทั้งคู่ยินยอมที่จะหย่า)¹⁸ หรือ (ข) ทั้งคู่ได้อาศัยอยู่ห่างกันเป็นระยะเวลาติดต่อกันอย่างน้อย 4 ปีก่อนยื่นคำร้องขอหย่า¹⁹ เพราะการแยกกันอยู่นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าการสมรสนั้นได้ล้มเหลวเกินเยียวยา

¹⁷กฎข้อที่ 39 แห่งกฎหมายว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับครอบครัว ค.ศ. 2014

¹⁸มาตรา 95(3) (6) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

¹⁹มาตรา 95(3)(0) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

- **คำถาม: จะเกิดอะไรขึ้นเมื่อสามี หรือภรรยาอีกฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมที่จะหย่า**

คำตอบ: ในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งประสงค์จะหย่า ฝ่ายที่มีความประสงค์ที่จะหย่านั้นยังคงสามารถเริ่มกระบวนการหย่าได้ โดยการยื่นคำร้องขอหย่า โดยฝ่ายที่ไม่ประสงค์ที่จะหย่าก็สามารถโต้แย้งการขอหย่าดังกล่าว และชี้แจงต่อศาลว่าเหตุใดจึงไม่ควรหย่ากันในกรณีเช่นนี้ คู่กรณีอาจต้องการขอรับคำปรึกษาทางกฎหมายเนื่องจากกระบวนการหย่าที่มีข้อพิพาทกันนั้นอาจก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมายที่ซับซ้อนได้

- **คำถาม:** จะเกิดอะไรขึ้นกับทรัพย์สินของคุณามีภรรยาภายหลังจากการหย่า หรือการแยกกันอยู่

คำตอบ: เมื่อคู่สามีภรรยาหย่าขาดจากกัน หรือแยกกันอยู่ตามกฎหมายแล้ว ศาลย่อมมีอำนาจในการแบ่งทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสของคู่สามีภรรยา (รวมถึงในการออกคำสั่งอื่น ๆ) นอกจากนั้น ศาลยังมีอำนาจสั่งให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจ่ายค่าเลี้ยงดูให้แก่อีกฝ่ายได้เช่นเดียวกัน

สินสมรส ประกอบไปด้วย²⁰

- ทรัพย์สินใด ๆ ที่สามีหรือภรรยาได้มาก่อนการสมรส ซึ่งได้มีการใช้ หรือได้รับมาซึ่งสิทธิประโยชน์เป็นปกติทั่วไปโดยคู่สามีภรรยา หรือโดยบุตรของทั้งคู่ขณะที่ยังอาศัยอยู่ร่วมกัน หรือที่ได้เพิ่มพูนขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญระหว่างการสมรส และ
- ทรัพย์สินอื่นใดที่สามี หรือภรรยาได้มาระหว่างสมรส เช่น บ้านซึ่งคู่สามีภรรยา และบุตรของทั้งคู่ได้ใช้เพื่ออยู่อาศัยร่วมกันระหว่างสมรส

อย่างไรก็ดีสินสมรสนั้นไม่รวมถึงทรัพย์สินที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้รับมาโดยการให้เปล่าหรือโดยมรดก

ซึ่งไม่ได้เพิ่มพูนขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในระหว่างการสมรส

ในระหว่างการพิจารณาคดีทั้งสองฝ่ายต้องเปิดเผยทรัพย์สินทั้งหมดของตนโดยสุจริต หากคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีเหตุอันควรสงสัยว่าคู่สมรสอีกฝ่ายกำลังปกปิดทรัพย์สินบางอย่างไว้ คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งย่อมสามารถขอให้ศาลมีคำสั่งให้อีกฝ่ายหนึ่งเปิดเผยทรัพย์สินของตนทั้งหมดได้ ดังนั้นในบางกรณีผู้ที่กำลังพิจารณาเรื่องการหย่าหรือการแยกกันอยู่ควรเก็บบันทึกข้อมูลหรือรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่คู่สมรสของตนเป็นเจ้าของก่อนยื่นคำร้องขอหย่าหรือคำร้องขอแยกกันอยู่

ศาลจะพิจารณาพฤติการณ์ต่าง ๆ ของคดีทั้งหมด เพื่อที่จะตัดสินว่าสินสมรสของคู่สามีภรรยาสมควรแบ่งกันอย่างไร รวมถึงพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดไว้ในกฎบัตรว่าด้วยสตรี²¹ เช่น:

²⁰ มาตรา 112(10) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

²¹ มาตรา 112 (2) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

- วิธีการที่แต่ละฝ่ายมีส่วนช่วยในการจัดหา ปรับปรุง หรือรักษาสินสมรสดังกล่าว ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของการสนับสนุนทางการเงินหรือไม่ก็ได้

- หนี้สินใดๆ ที่ได้ก่อให้เกิดขึ้นโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพื่อประโยชน์ร่วมกันของคุณสามีภรรยาหรือเพื่อประโยชน์ของบุตรของทั้งคู่
- ความต้องการของบุตร (ถ้ามี)
- การมีส่วนร่วมช่วยเหลือในด้านความเป็นอยู่ของครอบครัว รวมถึงการดูแลบ้าน ครอบครัว หรือผู้สูงอายุในครอบครัว
- สัญญาใด ๆ ที่ได้ทำขึ้นระหว่างกัน อันเกี่ยวกับความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และการแบ่งแยก สินสมรสซึ่งได้ทำขึ้นเกี่ยวกับการหย่า
- ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในบ้านที่เป็นสินสมรสโดยปราศจากค่าเช่า หรือประโยชน์อื่น ๆ ที่ฝ่ายหนึ่งจะได้รับจากบ้านที่เป็นสินสมรส โดยที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้อาศัยอยู่ด้วย
- คู่สมรสฝ่ายหนึ่งได้ช่วยเหลือ หรือสนับสนุนอีกฝ่ายหนึ่งหรือไม่ เช่น การสนับสนุนทางการเงิน หรือธุรกิจของอีกฝ่ายหนึ่ง และ
- ปัจจัยอื่น ๆ ที่กำหนดจำนวนค่าเลี้ยงดูที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งจะต้องชำระให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง²² เช่น รายได้ ความสามารถในการหารายได้ ทรัพย์สิน และแหล่งเงินทุนอื่น ๆ ที่คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง มีอยู่ มาตรฐานการครองชีพของครอบครัวก่อนการหย่า อายุของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย และ ระยะเวลาของการสมรส เป็นต้น

เนื่องจากทุกการสมรสนั้นย่อมเกี่ยวพันกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ศาลจึงกำหนดการแบ่งสินสมรสแตกต่างกันแล้วแต่กรณี ดังนั้น ท่านควรขอรับคำปรึกษาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ขั้นตอนและประเด็นทางกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของการแบ่งสินสมรส

สิทธิในการปกครองบุตร (Child Custody)

คำถาม: ท่านจะได้รับสิทธิในการปกครองบุตรได้อย่างไรในระหว่างการพิจารณาคดีหย่า

คำตอบ: สิทธิในการปกครองบุตร (Child Custody) นั้นเป็นหนึ่งในประเด็นที่ศาลจะต้องพิจารณาใน ระหว่างการพิจารณาคดีหย่า การมีสิทธิในการปกครองบุตรจะทำให้บิดาหรือมารดาของเด็กที่ได้รับสิทธิดังกล่าวสามารถ ตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญเกี่ยวกับเด็กได้ เช่น เรื่องการศึกษา สุขภาพ ฯลฯ โดยสิทธิในการปกครองบุตรจะมีความแตกต่างจากสิทธิในการดูแลและจัดการบุตร (care and control) ที่อนุญาตให้บิดาหรือมารดาของเด็กมีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวันของเด็กได้

²² มาตรา 112(2)(h) ประกอบกับมาตรา 114(1) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

(คำแปลฉบับภาษาไทย)

- คำสั่งให้สิทธิในการปกครองบุตรเพียงผู้เดียว (Sole custody order) คำสั่งนี้จะให้สิทธิบิดา หรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้นที่จะมีอำนาจตัดสินใจในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กได้
- สั่งให้สิทธิการปกครองบุตรร่วมกัน (Joint custody order) คำสั่งนี้จะให้สิทธิทั้งบิดาและ มารดาของเด็กเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กร่วมกัน
- คำสั่งแบบผสม (Hybrid order) คำสั่งนี้จะให้สิทธิบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจในการปกครองเด็กเพียงฝ่ายเดียว โดยมีเงื่อนไขว่าฝ่ายที่มีอำนาจปกครองเด็กนั้นจะต้องปรึกษา กับอีกฝ่ายหนึ่งเมื่อจะดำเนินการตัดสินใจในเรื่องบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับเด็ก
- คำสั่งให้สิทธิการปกครองบุตรแยกกัน (Split custody order) โดยบิดาและมารดาของเด็กจะ ได้รับสิทธิในการเลี้ยงดูลูกแต่ละคนต่างหากแยกจากกัน

ท่านสามารถยื่นขอรับสิทธิในการปกครองบุตรของตนได้ในระหว่างขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง (Ancillary stage) กับการพิจารณาคดีหย่าในกรณีที่บิดาหรือมารดาฝ่ายหนึ่งมีสิทธิในการปกครองบุตรอยู่ ท่านสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งเกี่ยวกับสิทธิในการปกครองบุตรได้ ซึ่งกระบวนการพิจารณา และมูลเหตุในการยื่นคำร้องดังกล่าวนั้นจะขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในแต่ละคดี

- **คำถาม:** เด็กสามารถเลือกได้หรือไม่ว่าจะอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาภายหลังจากการหย่า และหากสามารถทำได้เด็กจะต้องมีอายุเท่าไร

คำตอบ: ศาลจะพิจารณาความต้องการของเด็ก หากเด็กคนดังกล่าวมีวุฒิภาวะมากเพียงพอที่จะแสดงความคิดเห็นของตนได้อย่างอิสระ²³ โดยไม่มีการกำหนดอายุที่แน่นอนเอาไว้ว่า เด็กอายุเท่าไรจึง จะสามารถแสดงความคิดเห็นของตนได้อย่างอิสระ

การพิจารณาว่าเด็กควรอาศัยอยู่กับใครนั้น ศาลจะต้องพิจารณาถึงสวัสดิภาพของเด็กเป็นสำคัญ แม้ว่าเด็กจะสามารถแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของตนได้อย่างอิสระแล้วก็ตาม ความคิดเห็นของเด็กนั้นเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่ใช้ประกอบการพิจารณาของศาลเท่านั้น ดังนั้น อาจมีบางสถานการณ์ที่เด็กเลือกที่จะอยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายหนึ่ง แต่ศาลกลับตัดสินใจอำนาจในการดูแลและจัดการเด็ก (Care and control) ตกอยู่กับอีกฝ่ายหนึ่งเนื่องจากเห็นว่ากรณีที่เด็กจะได้อาศัยอยู่กับฝ่ายนั้นจะเป็นผลดีต่อสวัสดิภาพของเด็กมากกว่า

²³ มาตรา 125(2)(0) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

- คำถาม: คำสั่งให้มีสิทธิในการปกครองบุตรร่วมกัน (joint custody order) นั้นสามารถถูกเปลี่ยนเป็นคำสั่งให้มีสิทธิในการปกครองบุตรเพียงผู้เดียว (sole custody order) ได้หรือไม่

คำตอบ: สามารถเกิดขึ้นได้ ท่านสามารถยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง คำสั่งให้มีสิทธิ ในการปกครองบุตรร่วมกัน (joint custody order) เป็นคำสั่งให้มีสิทธิในการปกครองบุตรเพียงผู้เดียว (sole custody order) ได้ ศาลอาจอนุญาตตามคำขอหากศาลเห็นว่า คำสั่งที่ได้ให้ไว้ก่อนหน้านี้มี ข้อเท็จจริงที่ผิดพลาดหรือมีการแถลงข้อความที่เป็นเท็จ (misrepresentation) หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยยะสำคัญของสถานการณ์ที่ใช้พิจารณาออกคำสั่งก่อนหน้านี้²⁴

คำถาม: เมื่อบิดาหรือมารดาทั้งสองฝ่ายหย่ากันแล้ว บิดาหรือมารดาอีกฝ่ายหนึ่งจะสามารถนำบุตร ของตนเดินทางไปต่างประเทศโดยปราศจากความยินยอมของอีกฝ่ายหนึ่งได้หรือไม่

คำตอบ: บุคคลใด ๆ (รวมถึงบิดาหรือมารดา) อาจพาเด็กเดินทางออกจากประเทศสิงคโปร์ได้เป็น ระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 1 เดือน หากเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้²⁵ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของคำสั่งให้มีสิทธิในการปกครองบุตร (child custody order)

- บุคคลนั้นมีสิทธิในการปกครองเด็ก (custody of the child)
- บุคคลนั้นมีอำนาจในการดูแลและจัดการเด็ก (care and control)
- บุคคลนั้นได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้มีสิทธิปกครองบุตร(child custody)หรือผู้ที่มีอำนาจในการดูแลและจัดการเด็ก(care and control) ในการพาเด็กเดินทางออกจากประเทศสิงคโปร์

ในกรณีนอกเหนือจากนี้ ห้ามไม่ให้ผู้ใดพาตัวเด็กที่อยู่ภายใต้คำสั่งเกี่ยวกับการปกครองบุตร (child custody order) ออกไปนอกประเทศสิงคโปร์ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากทั้งบิดาและมารดาของเด็ก หรือได้รับอนุญาตจากศาล

ด้วยเหตุนี้ หากเด็กอาจจะต้องเดินทางออกจากประเทศสิงคโปร์เป็นระยะเวลาสั้นอยู่บ่อย ๆ บิดาและมารดาของเด็กสามารถเจรจาหรือขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีสิทธิในการปกครองบุตร (child custody order) เพิ่มเติมเพื่ออนุญาตให้สามารถทำเช่นนั้นได้ เช่น หากบิดาหรือมารดาซึ่งเป็นชาวต่างชาติประสงค์จะนำเด็กกลับไปยังประเทศบ้านเกิดของตนเป็นเวลา 2 เดือนในช่วงปิดเทอม ทั้งสองฝ่ายอาจทำข้อตกลงอนุญาตให้เด็กสามารถใช้เวลาในต่างประเทศได้เป็นเวลา 2 เดือนสำหรับในแต่ละปีได้ โดยบันทึกข้อตกลงนั้นในคำสั่งให้มีสิทธิในการปกครองบุตร (child custody order)

²⁴ มาตรา 128 แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

²⁵ มาตรา 126(4) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี

(คำแปลฉบับภาษาไทย)

ผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าวอาจถูกดำเนินคดีในความผิดตามมาตรา 126(5) แห่งกฎบัตรว่าด้วยสตรี ซึ่งอาจมีโทษปรับสูงสุดที่ 5,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ และ/หรือโทษจำคุกไม่เกิน 12 เดือน

ในกรณีที่บิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพาตัวเด็กไปต่างประเทศโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกฝ่ายหนึ่งสามารถยื่นคำร้องขอคืนเด็กตามอนุสัญญากรุงเฮกในลักษณะทางแพ่งว่าด้วยกรลักพาเด็กข้ามชาติ (Hague Convention on the Civil Aspects of international Child Abduction) หรือโดยวิธีอื่นที่ สามารถกระทำได้

ถ้าศาลยังไม่ได้มีคำสั่งเกี่ยวกับสิทธิในการปกครองบุตร (child custody order) และการพิจารณาคดีหย่า นั้นยังคงดำเนินอยู่ บิดาหรือมารดาฝ่ายที่ต้องการพาเด็กเดินทางออกจากประเทศสิงคโปร์จะต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากอีกฝ่ายหนึ่ง หรือจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน

- คำถาม: จะทำอย่างไร ถ้าบิดาหรือมารดาของเด็กอีกฝ่ายหนึ่งไม่ให้ตนพบเจอเด็ก

คำตอบ: เหตุการณ์นี้อาจเกิดขึ้นเมื่อบิดาหรือมารดาของเด็กฝ่ายหนึ่งมีสิทธิที่จะเข้าพบเด็ก (access) ได้ แต่มารดาหรือบิดาของเด็กฝ่ายที่มีอำนาจในการดูแลและจัดการเด็ก (care and control) ปฏิเสธการอนุญาตให้อีกฝ่ายสามารถเข้าพบเด็กได้โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ในกรณีนี้บิดาหรือมารดาของเด็กฝ่ายที่ถูกห้ามไม่ให้พบนั้นจะมีตัวเลือกดังต่อไปนี้:

- เจรจากับบิดาหรือมารดาอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อพยายามแก้ไขปัญหาระหว่างกัน โดยทั้งสองฝ่ายอาจตกลงกันในเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น แต่ละฝ่ายจะสามารถเข้าพบเด็กได้นานแค่ไหน ระยะเวลา สำหรับการเข้าพบเด็ก (เช่น วันใด) และเงื่อนไขอื่น ๆ เพื่อรับรองความปลอดภัยของเด็ก
- หากบิดาหรือมารดาของเด็กอีกฝ่ายยังคงไม่ให้ความร่วมมือ ท่านสามารถยื่นคำร้องต่อศาล ว่ามีการละเมิดอำนาจศาลได้ โดยถือว่าบิดาหรือมารดาของเด็กที่ไม่ให้ความร่วมมือนั้นไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของศาล แต่คำฟ้องลักษณะนี้อาจจะต้องใช้เวลายาวนานในการพิจารณา หากศาลเห็นว่าบิดาหรือมารดาของเด็กอีกฝ่ายหนึ่งไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งศาล ฝ่ายนั้นอาจจะต้องโทษปรับเป็นจำนวนเงินสูงสุดที่ 20,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ และ/หรือ ต้องโทษจำคุกสูงสุด 12 เดือน ²⁶
- ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง คำสั่งดังกล่าวเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิในการดูแลและจัดการบุตร (care and control) ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เด็กได้ใช้เวลาร่วมกับบิดาและมารดาได้อย่างเท่าเทียมกัน แต่การโน้มน้าวให้ศาลเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นอาจจะทำได้ยาก เว้นแต่ว่า บิดาหรือมารดาอีกฝ่ายหนึ่งนั้นจะสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วอย่างมีนัยยะสำคัญ

²⁶ มาตรา 12(1)(c) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียุติธรรม ปี ค.ศ. 2016 (Administration of Justice (Protection) Act 2016)

(คำแปลฉบับภาษาไทย)

คำตอบสำหรับคำถามทั้งหมดนี้ (FAQs) จัดทำขึ้นโดย Ascendant Legal LLC ซึ่งร่วมกับ Norton Rose Fulbright (Asia) LLP โดยแต่ละบริษัทมีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากออกจากกันและได้จดทะเบียนไว้ในฐานะเป็น Formal Law Alliance ณ ประเทศสิงคโปร์ในนามของ Norton Rose Fulbright Ascendant

คำถามเหล่านี้ (FAQs) ได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลโดยทั่วไปเท่านั้น โดยมีได้มุ่งหมายที่จะให้ข้อมูลที่ครบถ้วนทั้งหมดและมิได้เป็นคำแนะนำที่ท่านสามารถใช้อ้างอิงตามกฎหมายได้ แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งนี้ ท่านควรปรึกษาทนายความที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับการให้คำปรึกษาในประเด็นข้อกฎหมายในแต่ละกรณี